

Hilversum Mediastad

Inzicht in bovenregionaal trajecten

Achtergrondinformatie bij raadsvoorstel wensen/bedenkingen verstedelijkingsstrategie MRA

Aanleiding en doel

Aanleiding

- Proces van wensen en bedenkingen op de verstedelijkingsstrategie MRA (raadsvoorstel 7-7-2021)
- Onterechte gelijkschakeling van ‘verstedelijkingsstrategie MRA’ en lobbytraject ‘bereikbare steden’

Doel

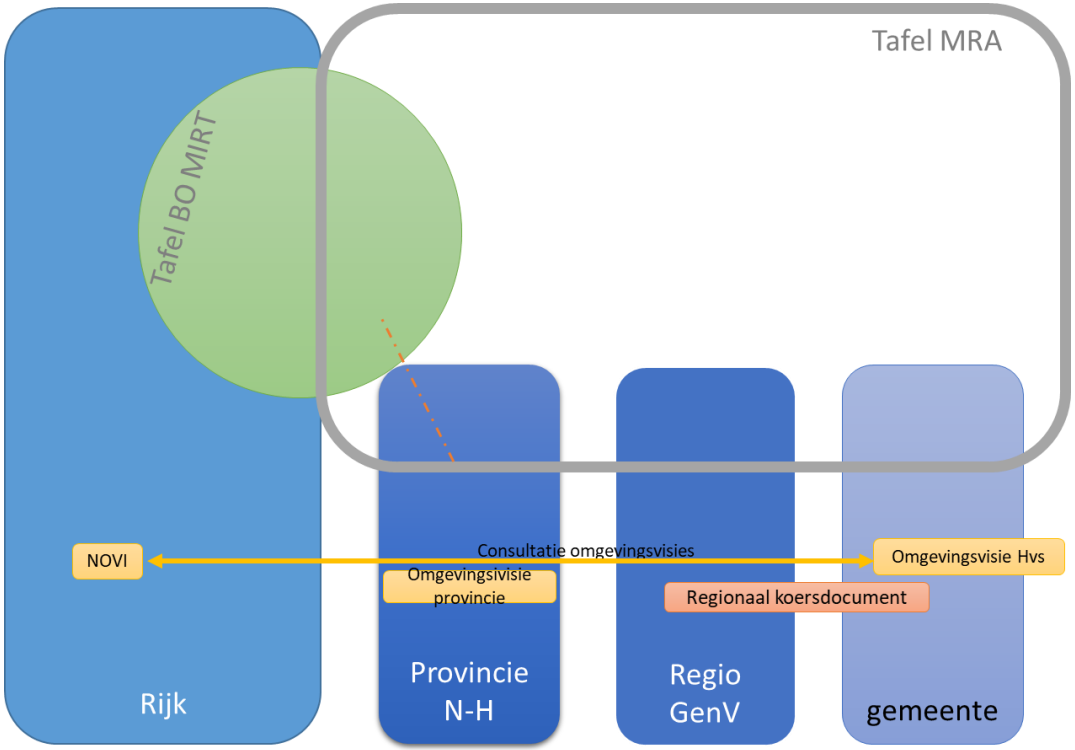
- Inzicht in de belangrijkste lopende regionale trajecten
- Inzicht in de samenhang (of niet) daartussen

Negen veel voorkomende zaken

1. Bestuurlijk overleg MIRT
2. MRA Verstedelijkingsstrategie
3. Programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBAB)
4. Stuurgroep Gooicorridor
5. Woonakkoord
6. Bereikbare steden
7. Sleutelgebieden
8. Rijkssubsidieregeling Woningbouwimpuls
9. Regionaal koersdocument

De samenhang wordt zo gepresenteerd

- Elk item wordt in dit plaatje geplaatst
- Het plaatje is opgebouwd vanuit het Huis van Thorbecke (Rijk-provincie-gemeente). De regio Gooi en Vechtstreek is daar tussen geplaatst als gemeenschappelijke regeling tussen 7 regiogemeenten
- Bovenin het schema staan twee overlegtafels die verderop worden toegelicht: het BO MIRT en de MRA

Vooraf

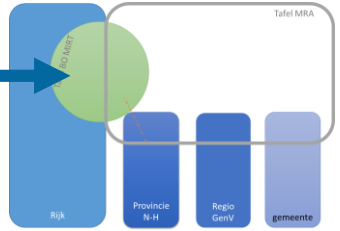
Bestuurders vertegenwoordigen bij wet het Rijk, provincie of gemeente. Tot hun bevoegdheden behoren activiteiten in het kader van lobby of belangenbehartiging en beleidsvoorbereiding.

Dat doen ze op tafels en in samenwerkingsverbanden.

Iets is pas definitief als het daartoe bevoegd gezag een besluit genomen heeft.

Zo besluiten gemeenteraden over bestemmingsplannen en de Tweede Kamer over Rijksinvesteringen.

1. Bestuurlijk overleg MIRT

- MIRT: Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport.
  - Dit is een **tafel/overleg van Rijk (IenW, BZK) met landsdelen** jaarlijks in november.
  - In juni een Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (MIRT partijen plus enkele andere ministeries) waar tussenbesluiten voor het MIRT in november voorliggen.
  - Landsdeel Noord-West Nederland: provincies Noord-Holland, Flevoland, Utrecht, MRA.

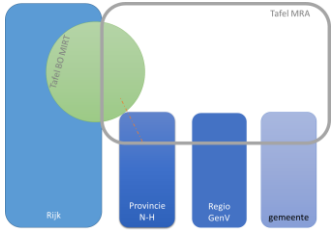
- Enkele voorbeelden agenda BO MIRT november 2020:
  - Brede doeluitkering
  - OV toekomstbeeld
  - Regionale mobiliteitsplannen (irt klimaatakkoord),
  - Instandhoudingsopgave en optimaliseren van netwerken
  - Uitvoering NOVI en woningbouwopgave tot 2030
  - Verstedelijkingsstrategieen MRA en MR Utrecht Het programma Samen bouwen aan bereikbaarheid (ZWASH, Almere Bay area, netwerkstrategie, bereikbare steden, OV SAAL, Zuidasdok, Hoornselijn
  - Actieprogramma regionaal OV,
  - Projecten: A12 knooppunt Oudenrij-Gouwe, verbinding Randstad Noord-Nederland, programmatische aanpak Grote Wateren

- Democratische legitimiteit: Tweede Kamer (het Rijk kiest met wie het overlegt over zijn investeringsagenda en de NOVI)

- Hilversum/Regio GV zijn **getrapt vertegenwoordigd** via de MRA en de provincie (afhankelijk van het onderwerp)

- Inzet loopt via de Regio GV aan de MRA. Via voorzitter A. Luijten en indirect via Gedeputeerde Mobiliteit Provincie NH. De inzet wordt voorbereid in de portefeuillehouderoverleggen Fysiek Domein van de regio. Het college bespreekt die stukken voor.

BO MIRT

- Doel: **Afspraken over Rijksinvesteringen** (rijksbegroting) en **Rijk-regiotrajecten:**
  - Verstedelijkingsstrategie MRA als bouwsteen uitwerking NOVI
  - Samen Bouwen aan Bereikbaarheid MRA
  - Afspraken Landelijk OV Toekomstbeeld

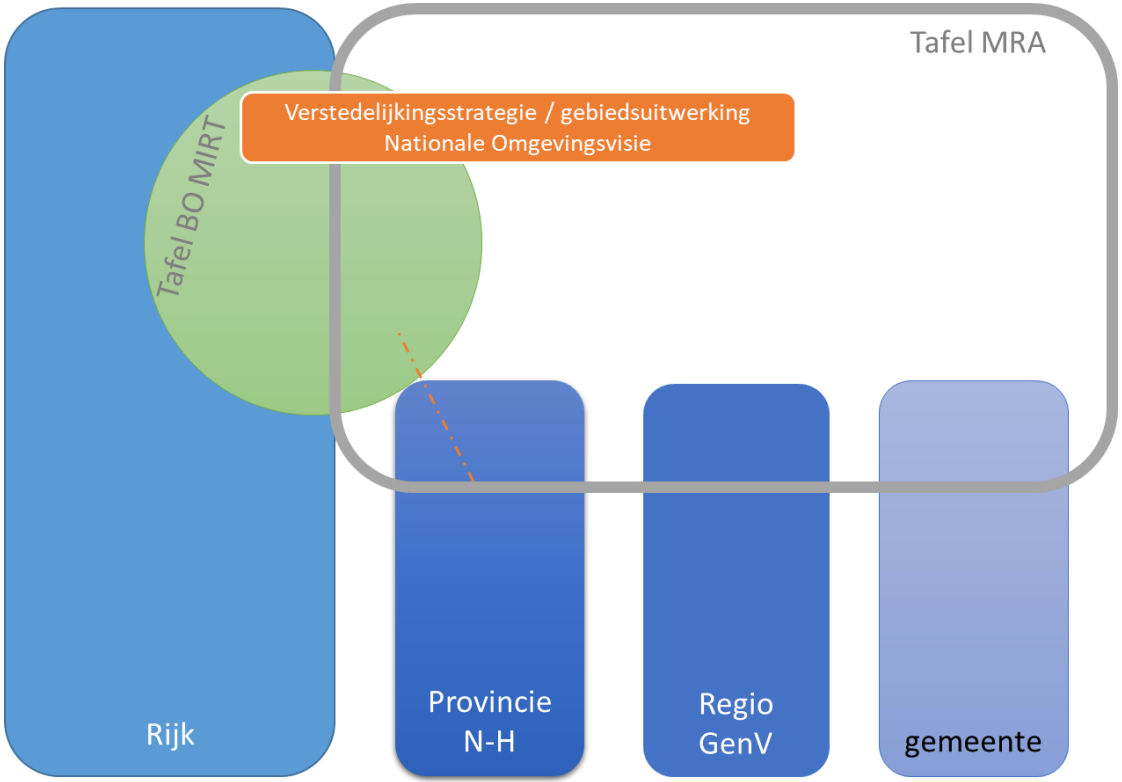
Hoe is de raad geïnformeerd?

- Via de raden- en statenberichten van de MRA
- Raadsinformatiebrief 2020-7 19 februari 2020
- Collegebrief 1 juli 2020

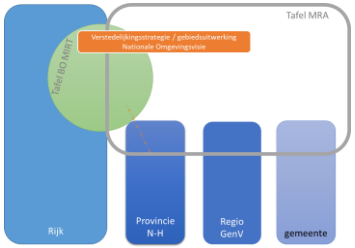
Meer info:

- https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ordening-en-gebiedsontwikkeling/meerjarenprogramma-infrastructuur-ruimte-en-transport-mirt

2. MRA verstedelijkingsstrategie

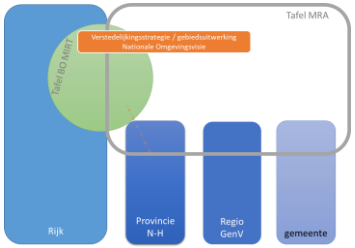

MRA verstedelijkingsstrategie

- Dit is een **Rijk-MRA programma**
- Het Rijk maakt met belangrijke (metropool-)regio's **gebiedsuitwerkingen als bouwstenen voor de uitwerking van de Nationale Omgevingsvisie**. Die uitwerkingen krijgen vorm als 'verstedelijkingsstrategieën'. Deze uitwerking zal uiteindelijk leiden tot **Omgevingsagenda's voor verschillende Landsdelen**. MRA samen met Utrecht voor landsdeel NW NL. Planning: eind 2021.
- In de verstedelijkingsstrategie gaat het over waar Rijk en regio elkaar nodig hebben: wonen, bereikbaarheid, klimaatadaptatie, bodemdaling, ecologie, energie en economie.
- Het Rijk koppelt haar investeringen aan de Omgevingsagenda's.
- Governance: afstemmingstafel is het BO MIRT
  - Voorbereiding via MRA-Rijk stuurgroep.
  - MRA voorbereiding binnen platform Ruimte MRA waar A Luijten zitting heeft namens Regio GV (voorbereiding in regionaal PFHO Ruimte&Mobiliteit met o.a. F. Voorink en A. Wolthers).
  - Bouwsteen bereikbaarheid via SBAB (zie later in de presentatie)
- Wie beslist? Bevoegd gezag. Het Rijk voor de Rijksinvesteringen, Provinciale Staten en gemeenteraden waar het gaat over hun bevoegdheden/lokale besluitvorming.

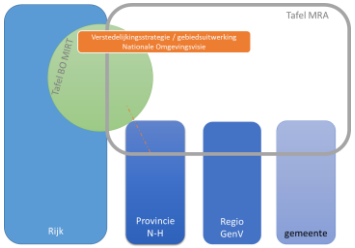
MRA verstedelijkingsstrategie

- Proces
  - BO MIRT november 2019: uitgangspunten (poly-centrisch model).
  - BO Leefomgeving juni 2020: spreiding werk ook onderdeel VS
  - BO MIRT november 2020: randvoorwaarden mobiliteit en energie-infrastructuur. In scope brengen van klimaat en landschap.
  - BO Leefomgeving juni 2021: verstedelijkingsconcept
  - BO MIRT november 2021: fasering en investering integraal uit te werken gebieden
  - Uitkomsten worden in 2022 in samenhang met regio Utrecht opgenomen tot een gezamenlijke **omgevingsagenda**. Dit is een bouwsteen binnen de NOVI.

- **Input zijn bestaande afspraken** en trajecten zoals de gemeentelijke omgevingsvisies, provinciale omgevingsvisie, woondeal, klimaatakkoord, luchtvaartnota etc.

Hoe is de raad geïnformeerd?

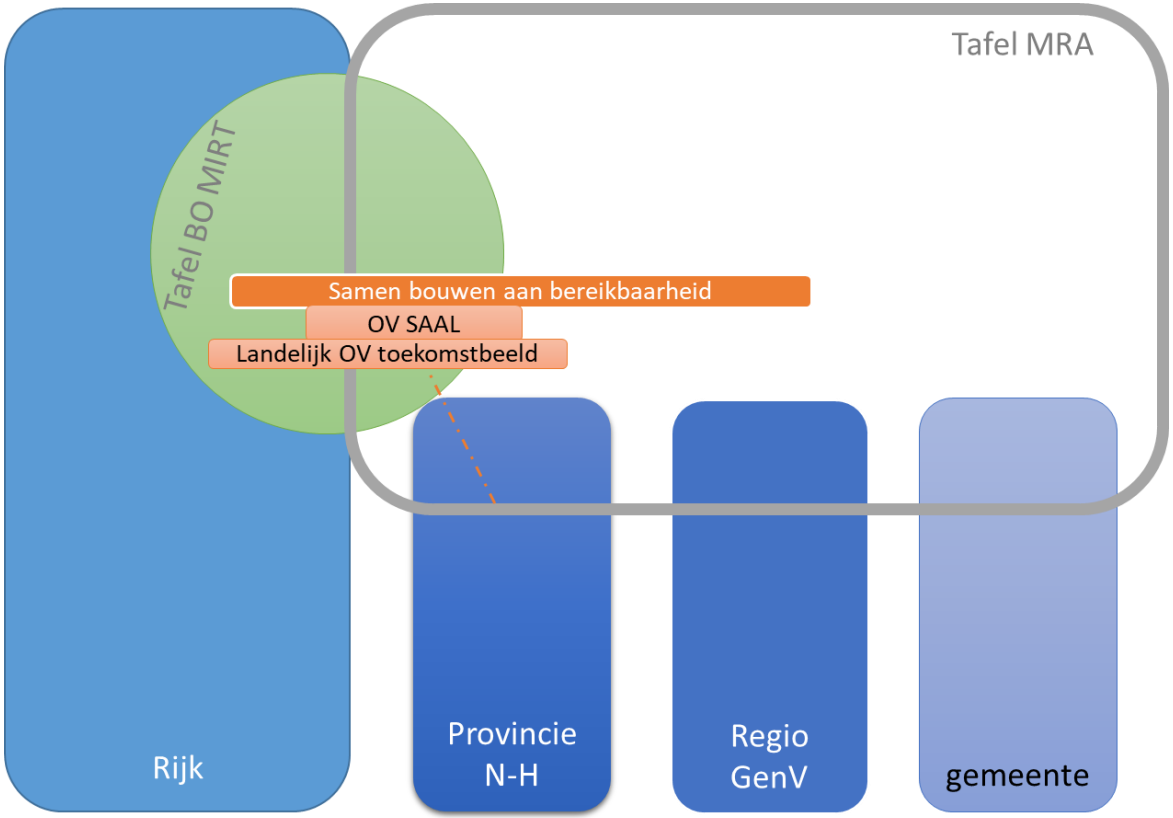

- RIB 2020-07 van 19 februari 2020 inzake de verstedelijkingsstrategie
- Een informatiesessie van de regio Gooi en Vechtstreek op 29 september 2020.
- Een BVS op 27 oktober 2020 over bovenregionale trajecten, waaronder de verstedelijkingsstrategie en waarin wij hebben verwezen naar deze praktische website: https://www.regiogv.nl/gemeenteraden/ruimte-mobiliteit/verstedelijkingsstrategie/
- Een informatiebrief van de MRA van 31 maart 2021
- Een informatiesessie van de MRA van 19 april 2021
-

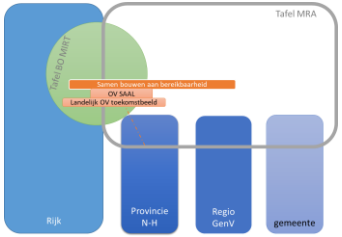
Meer informatie:

- https://www.metropoolregioamsterdam.nl/project/verstedelijkingsstrategie/
- https://www.regiogv.nl/gemeenteraden/ruimte-mobiliteit/verstedelijkingsstrategie

3. Samen Bouwen aan Bereikbaarheid

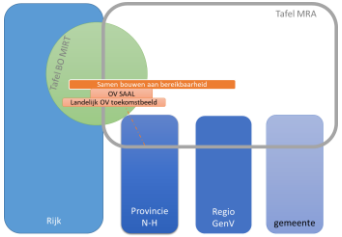

SBAB

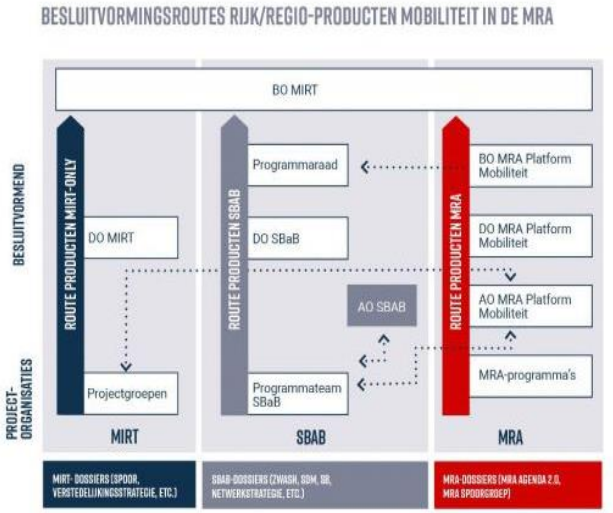

- Dit is een **Rijk-MRA programma** sinds 2018. Rijk is: IenW en BZK
- Afstemmingstafel: BO MIRT
- Voor 2020 werkt SBAB m.n. aan:
  - Ontwikkelpad en OV Toekomstbeeld OV
  - Netwerkstrategie
  - ZWASH/MASH
  - Amsterdam Bay Area
  - QuickScan Amsterdam West
  - Bereikbare Steden
  - Slimme en duurzame mobiliteit
  - Projecten zoals Rottepolderplein, A2 Entree, Verbinding A8/A9 en Duinpolderweg.
  - Klimaatakkoord: regionaal mobiliteitsprogramma (RMPs)
- Wie beslist: Rijk (investeringen, planologie rondom rijkswegen en spoor), raden en staten (planologie/lokale bevoegdheden en eventuele cofinanciering)

SBAB

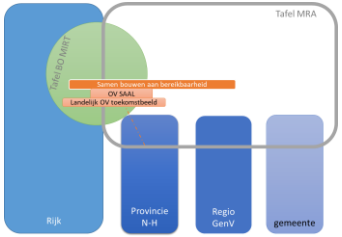

- Governance: Afstemmingstafel is het BO MIRT
  - Voorbereiding via MRA-Rijk stuurgroep Programmaraad SBAB
  - Hilversum stemt af via regionaal PFHO Fysiek domein van de Regio GV. Regio GV getrapt vertegenwoordigd via de gedeputeerde mobiliteit van de provincie Noord-Holland in de programmaraad SBAB en platform Mobiliteit van de MRA.
  - Ruimtelijke onderdelen komen ook langs in Platform Ruimte met directe vertegenwoordiging A Luijten.

- Inzet regio vanuit GV: gooicorridor, spoorse doorsnijdingen, A1 en A27, (H)OV en (snel-)fiets

Hoe is raad geïnformeerd?

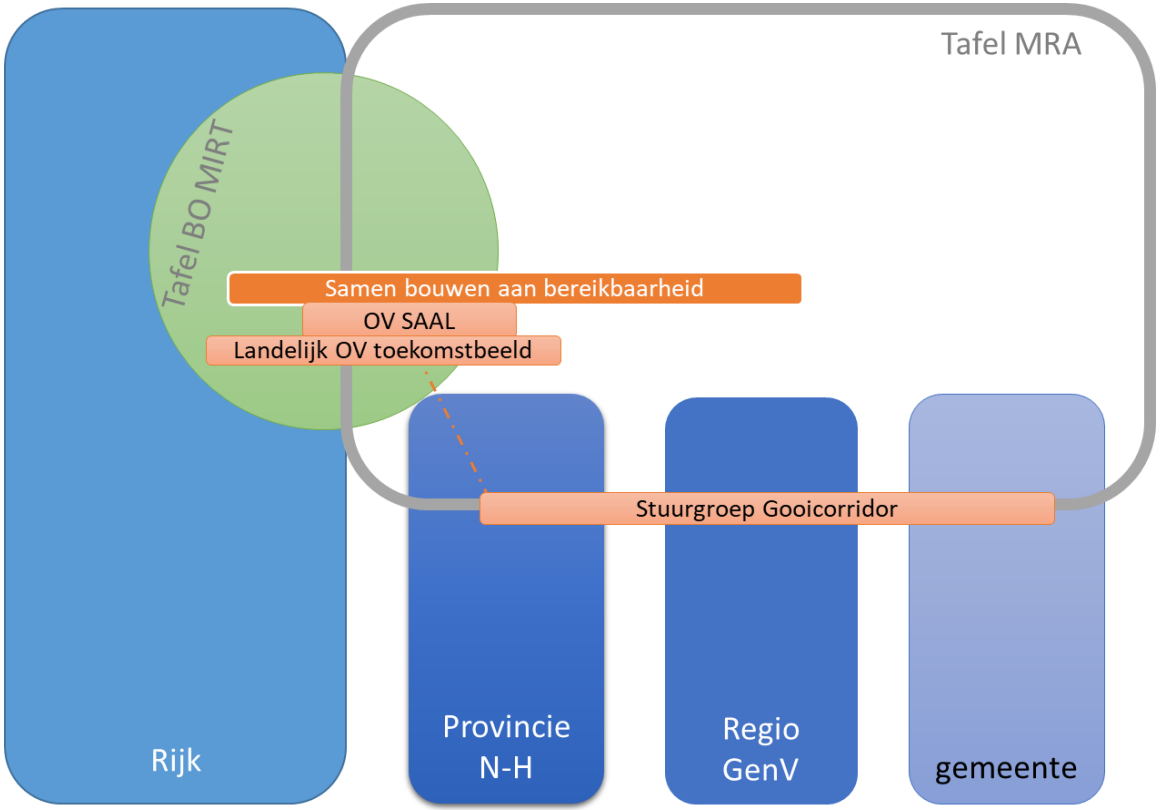

- Collegebrief 17 januari 2020 (Informatiebrief Regio Gooi en Vechtstreek)
- In het algemeen via de nieuwsbrieven voor raads- en statenleden van de MRA met aanvullend oplegger / RIB vanuit Regio GV.

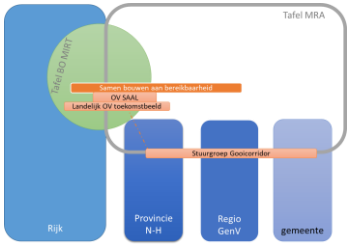
Meer info:

- https://samenbouwenaanbereikbaarheid.nl/
- https://www.regiogv.nl/gemeenteraden/ruimte-mobiliteit/samenbouwenaanbereikbaarheidmra

4. Stuurgroep Gooicorridor

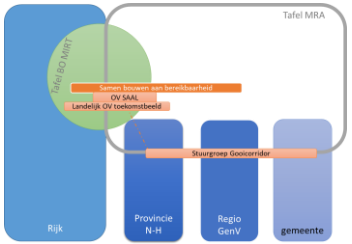

Stuurgroep Gooicorridor

- Bestuurlijk **overleg** van partijen aan de Gooicorridor
- Deelnemers: Regio GV en Provincie Noord-Holland, NS, ProRail, Provincie Utrecht, Regio Amersfoort, Regio Utrecht en de gemeenten Diemen, Weesp, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Wijdemeren, Baarn, Utrecht en Amersfoort.
- Start: voorjaar 2020 op initiatief Noord-Holland en Regio GV
- Inzet op ontwikkelingen van en aan de Gooicorridor (spoor) en de daaraan gelegen OV knooppunten (openbaar vervoersknooppunten) om uiteindelijk te komen tot
  - Een ontwikkelperspectief voor middellange en lange termijn
  - Investeringsagenda's NS en Prorail
  - Input landelijke spoortafel /OV Toekomstbeeld
  - Beleidsbeinvloeding (bijv. OV SAAL)
- Relatie met: SBAB (neemt dit serieus), vervolg MIRT Oostkant Amsterdam en uitwerking onderdelen RSA, lobby en input richting bovenregionale trajecten MRA en Rijk

Stuurgroep Gooicorridor

- Democratische legitimatie: berust bij deelnemers
- Hilversum vertegenwoordigd door wethouder Wolthers

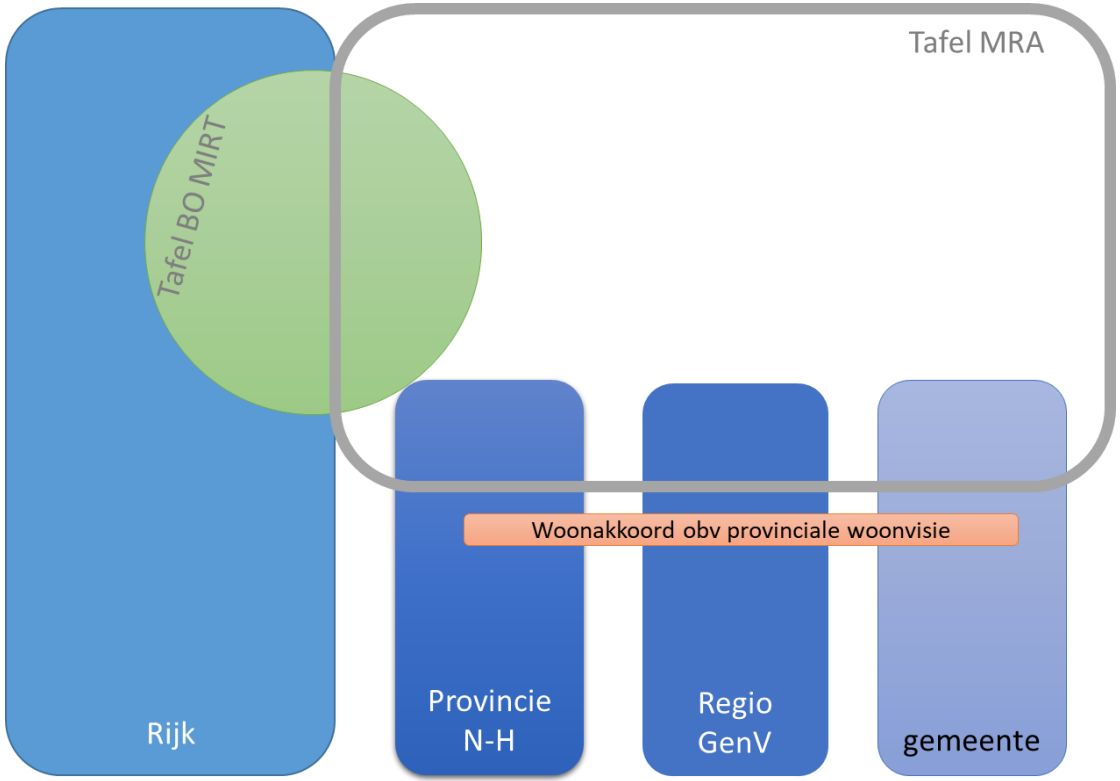
Hoe is raad geïnformeerd:

- Collegebrief 17 januari 2020 (Informatiebrief Regio Gooi en Vechtstreek)
- Collegebrief 8 oktober 2020 RIB OV SAAL besluit
- Via agenda regionale pfho's Gooi en Vechtstreek

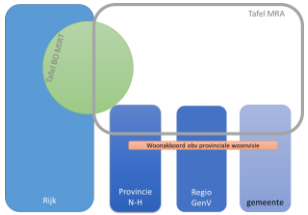
Meer informatie:

- https://www.regiogv.nl/gemeenteraden/ruimte-mobiliteit/gooicorridor/

5. Woonakkoord

Woonakkoord

- Dit is een **bestuurlijk overleg** tussen provincie Noord-Holland, regio GenV, gemeenten in GenV en corporaties.

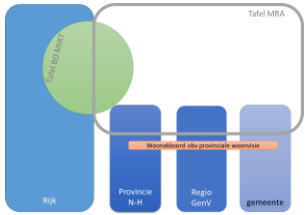
- Aanleiding: Woonagenda 2020-2025 provincie. Provincie wil 'maatwerkafspraken' maken met de regio's en die vastleggen in regionale woonakkoorden.

- Maatwerkafspraken gaan over kernpunten uit de provinciale woonagenda, namelijk 'aanjagen woningbouwproductie (versnelling en betaalbaarheid)' en 'verduurzaming (toekomstbestendig)'. Projecten uit woonakkoord kunnen in aanmerking komen voor provinciale subsidie (2 mln beschikbaar).

- Woonakkoord kan bouwsteen zijn voor nadere invulling lokale woonvisies en prestatieafspraken

- Vertrekpunt regio: update ambities uit regionale woonvisie
- Vertrekpunt Hilversum: door raad vastgestelde kaders in de lokale woonvisie.

Woonakkoord

- Democratische legitimatie: bevoegdheid college/gedeputeerde staten binnen kaders gesteld door raden en staten
- Relatie met: Versnelling woningbouw PNH
- Proces start en eindigt in 2020
- Hilversum bestuurlijk vertegenwoordigd door wethouder Heller

Hilversum tekent het woonakkoord niet voordat de raad de Hilversumse woonvisie heeft vastgesteld

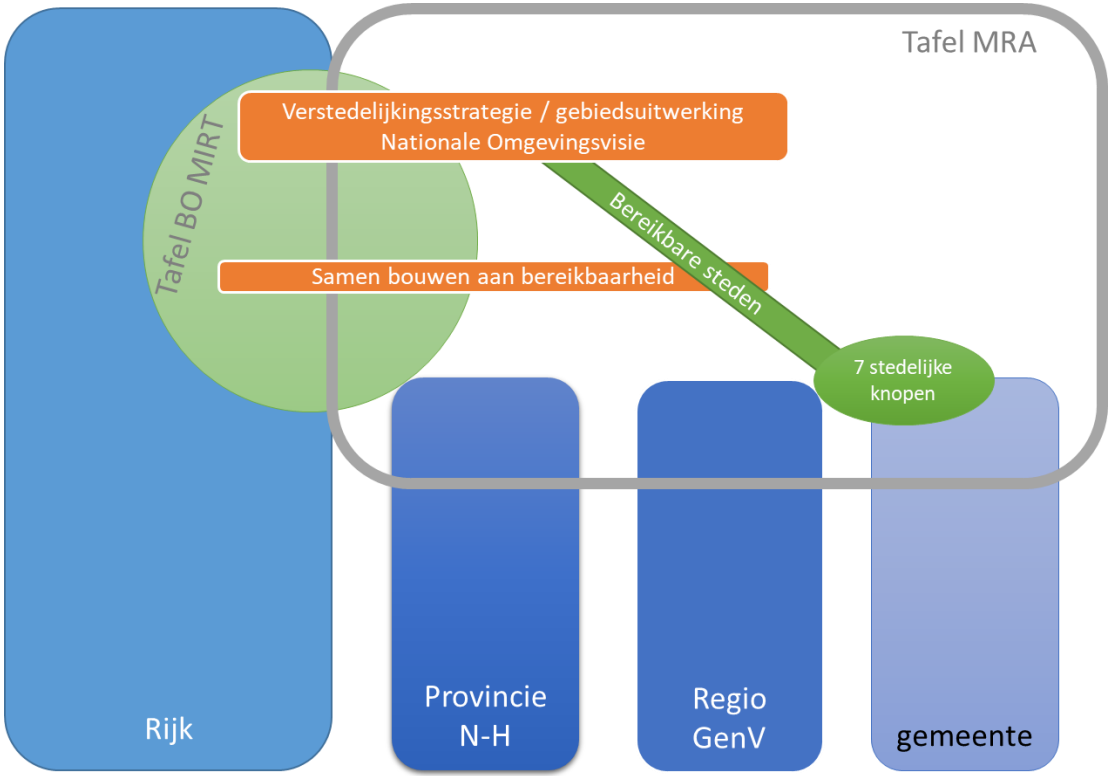
Hoe is raad geïnformeerd?

- Collegebrief 24 september 2020 voortgang woonagenda

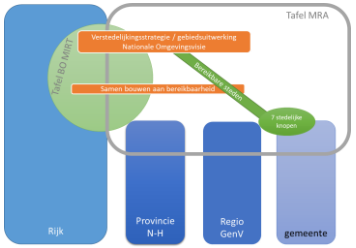
Meer informatie:

- https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Bouwen_wonen/Woonbeleid

6. Bereikbare steden

Bereikbare steden

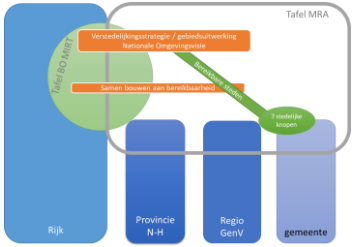

Lobbyprogramma van 7 gemeenten, provincie Noord-Holland, MRA, Rijk. Gemeenten: Almere, Haarlem, Hilversum, Hoofddorp. Lelystad, Purmerend, Zaanstad

Let op: in sommige steden zijn bestaande gebiedsplannen ook sleutelgebieden. Zoals Purmerend. In Hilversum is dat niet zo.

Bereikbare steden

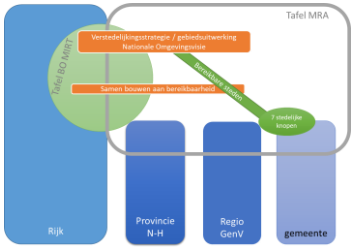

- Aanleiding: afspraak BO MIRT november 2019 *(Het BO MIRT stelt vast dat er binnen het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid een MIRT-onderzoek wordt gestart naar Amsterdam Bay Area. Ook wordt er een aanpak per stedelijke knoop opgesteld waar geen MIRT-onderzoek loopt (Lelystad, Purmerend, Haarlem, Hilversum). De programmaraad stuurt op samenhang, scope en doelstellingen)*

- Scope: haalbaar maken van bestaande gebiedsplannen (‘stadsharten’) voor wonen en werken, o.m. door lobby voor noodzakelijke mobiliteitsmaatregelen en financiering.

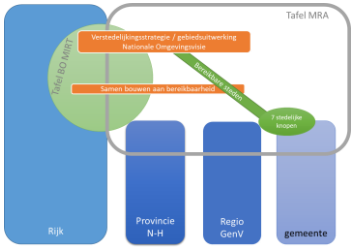
- Inzet Hilversum: mobiliteitsmaatregelen mobiliteitsvisie en bestaande projecten rond de drie treinstations (stationsgebied, Arena park, 1221). Denk aan: fietsenstalling, kleine spoorbomen, snelfietspaden, verplaatsen station sportpark, oplossen spoorse doorsnijdingen.

Bereikbare steden

- Relatie met: SBAB, BO MIRT, Verstedelijkingsstrategie MRA
- Democratische legitimatie: gemeenteraden (gebiedsplannen), Tweede Kamer (Rijksinvesteringen in m.n. mobiliteit)
- Vertegenwoordiging Hilversum: Via de gedeputeerde mobiliteit van de provincie Noord-Holland met zitting in het platform Mobiliteit MRA en programmaraad SBAB. Input via de Regio GV. Via Platform Ruimte MRA met directe vertegenwoordiging vanuit Regio GV A. Luijten.
- Planning:
  - Najaar 2020: inventarisatie, bespreking in BO Ruimte
  - BO MIRT november 2020: voortgang plannen van aanpak door Rijk en regio
  - Voorjaar 2021: lobbytraject nieuw kabinet

Hoe is raad geïnformeerd?

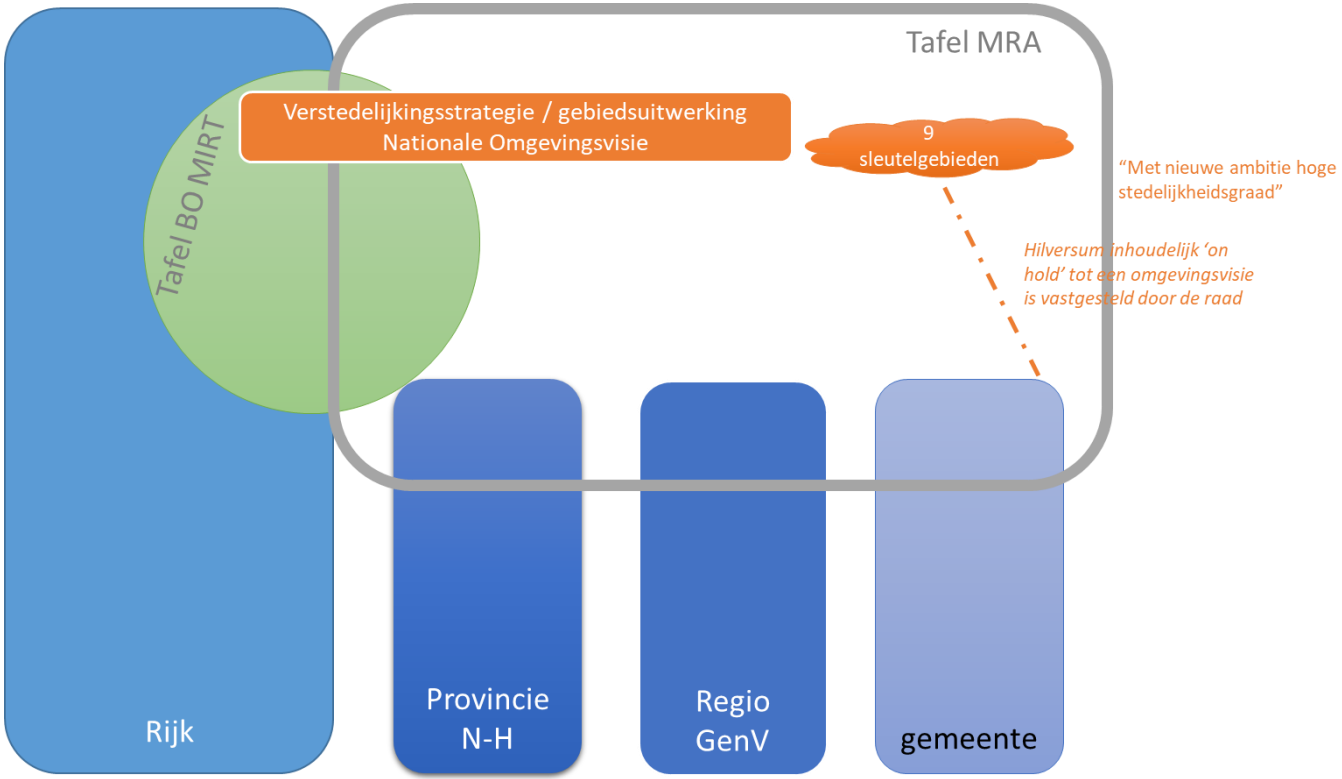

- Collegebrief 17 januari 2020 (Informatiebrief Regio Gooi en Vechtstreek)
- 16 februari 2021 (collegebrief inz bereikbare steden)

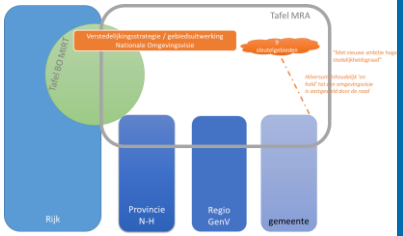
Meer informatie

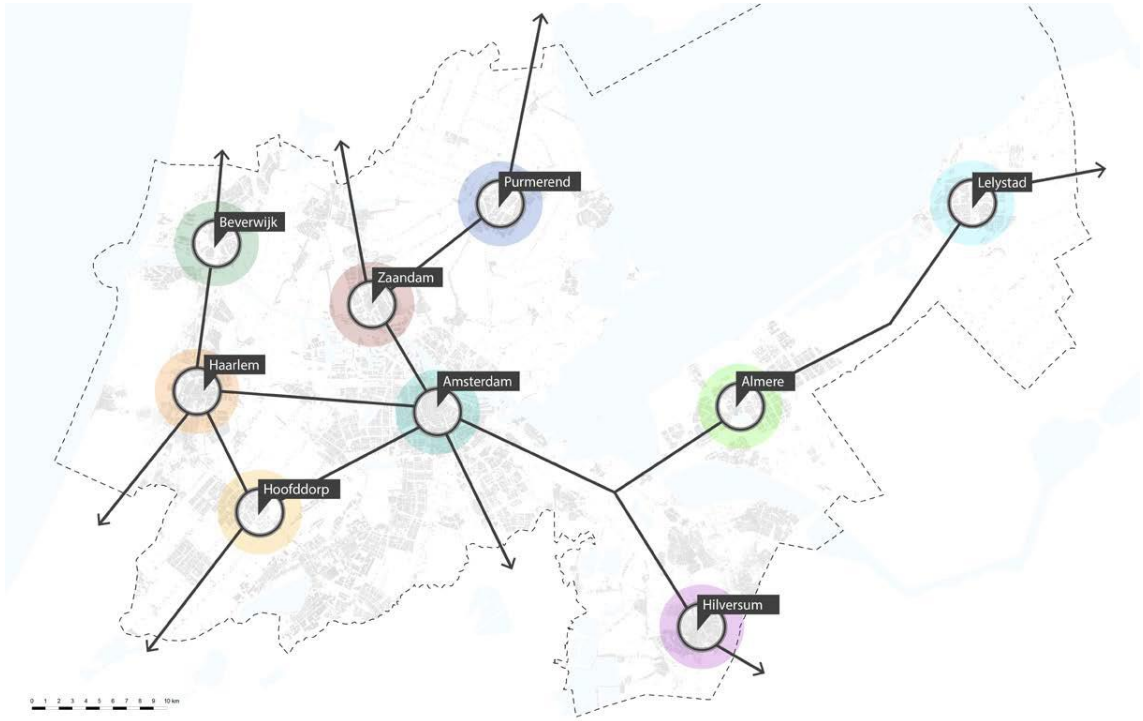
- https://samenbouwenaanbereikbaarheid.nl/programmalijn-uitvoeringsagenda/stedelijke-bereikbaarheid

7. Sleutelgebied(en)

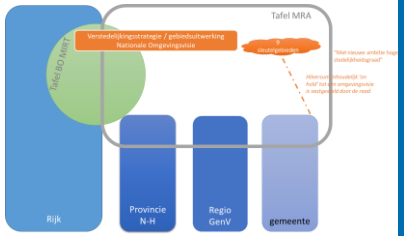

Sleutelgebieden

Sleutelgebieden

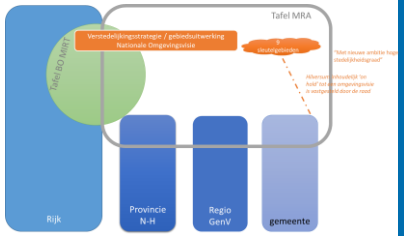

- Sleutelgebieden zijn **projecten** in (van) verschillende MRA gemeenten waarin **nieuwe gebiedsontwikkelingen** met een hoge stedelijkheidsgraad worden ontwikkeld.

- Voor belangrijke sleutels voor realisatie en/of versnelling wordt gekeken vanuit o.a. het Rijk naar deze gebieden wat zou kunnen leiden tot extra investeringen in bijvoorbeeld de infrastructuur of andere Rijksregelgeving.

- In Hilversum is de ontwikkeling van een sleutelgebied (*nieuwe gebiedsontwikkeling met hoge stedelijkheidsgraad*) stopgezet. Hilversum maakt eerst een Omgevingsvisie.

Sleutelgebied(en)

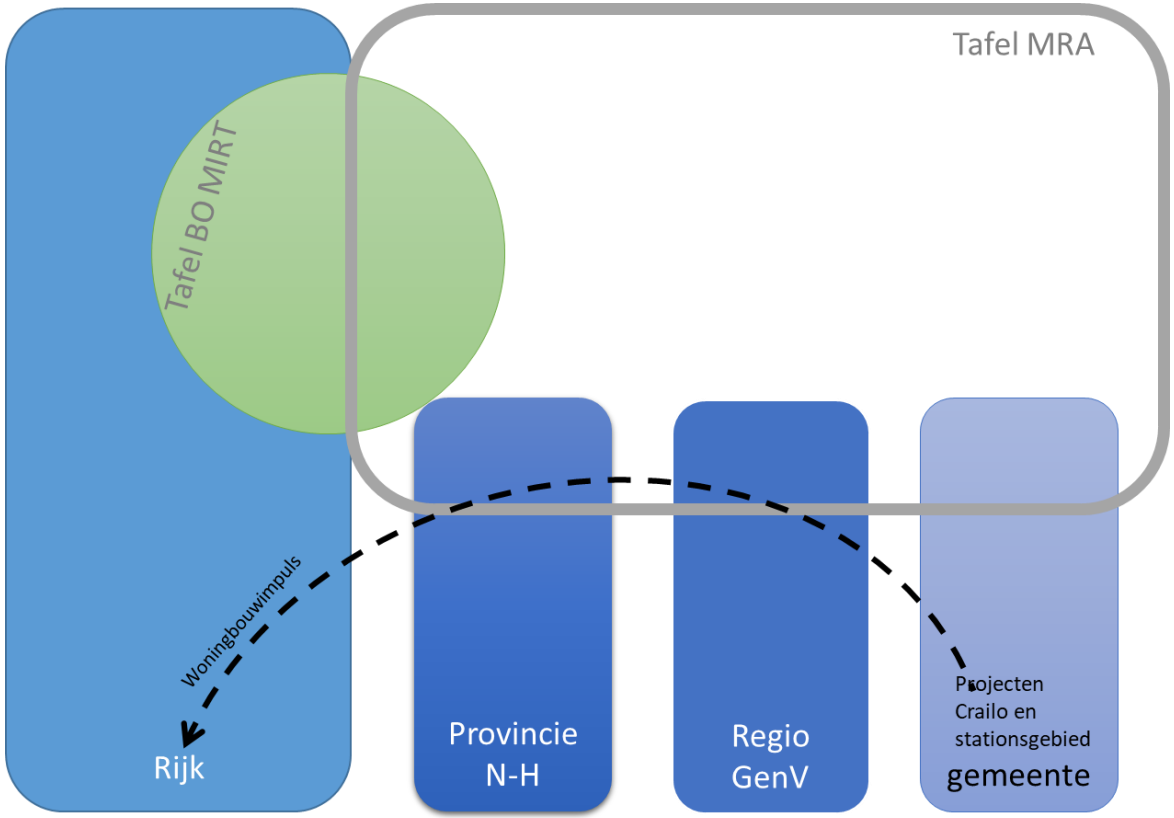

- Wie betrokken: Rijk, provincie, MRA, deelnemende gemeenten
- Democratische legitimiteit: gemeenteraden (planologisch kader), Rijk en provincie (investeringen, eigen bevoegdheden)
- Relatie met: verstedelijkingsstrategie, SBAB
- Hilversum getrapt vertegenwoordigd via het Bestuurlijk overleg Ruimte van de MRA (A. Luijten namens de Gooi en Vechtstreek)

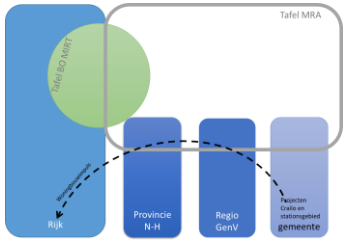
Hoe is raad geïnformeerd:

- In 2019 en 2020 met een groot aantal collegebrieven, de laatste op 30 juni 2020 en het raadsvoorstel ‘strategie spoorgebied’

8. Woningbouwimpuls

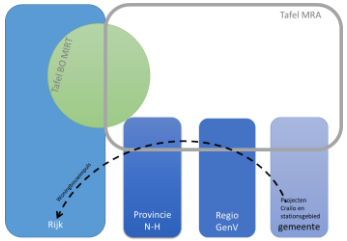

Woningbouwimpuls

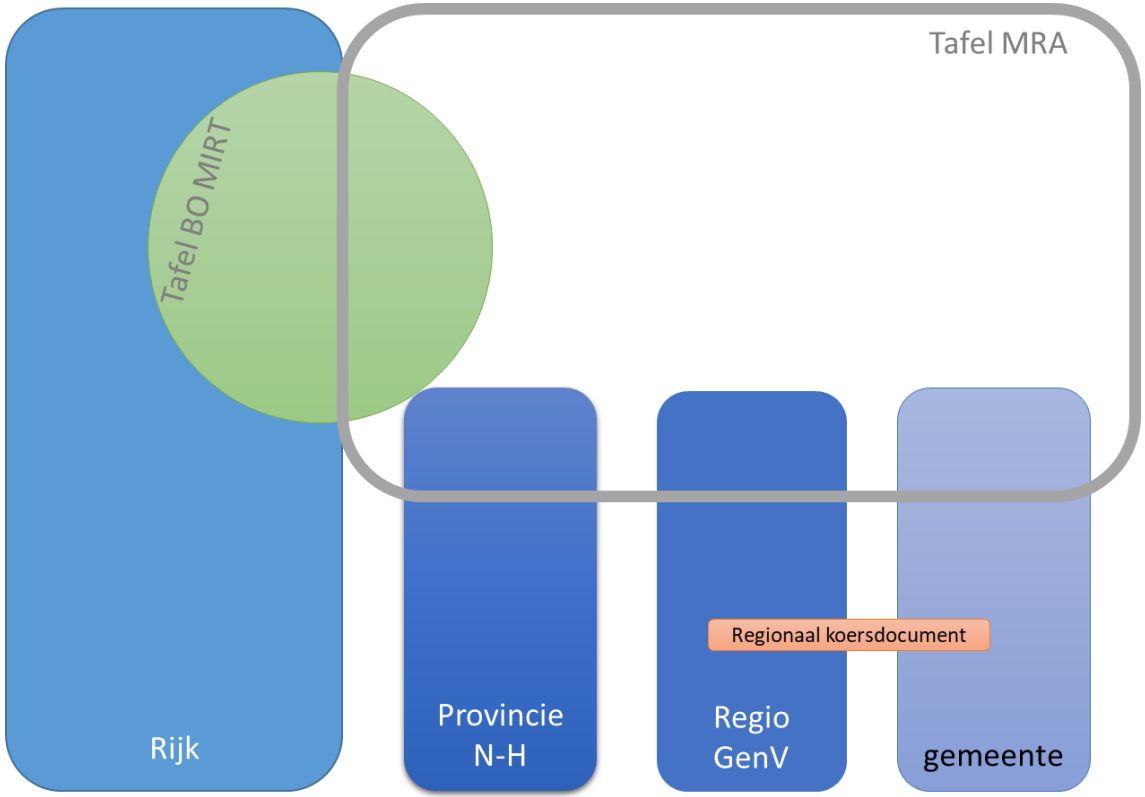
- Dit is een subsidieregeling van het Rijk voor versnelling van concrete woningbouwprojecten, waar binnen drie jaar gebouwd kan worden, in heel Nederland door de onrendabele top voor 50% te financieren.
- Start: Prinsjesdag 2020, 1 mrd woningbouwimpuls.
- Vier tranches van ca 250 mln. 1e tranche: 290 mln, 2e tranche: 225 mln. *Uiteindelijk zijn het drie tranches geworden. Nieuw budget is afhankelijk fan de formatie*
- Gemeenten dienen aanvragen voor projecten in.
- Rijk geeft voorrang aan projecten uit regio's met een hoge woningdruk. De MRA is door het Rijk in de subsidieregeling aangewezen als zo'n regio.
- Subsidie werkt voor gemeenten tekort-verlagend. Geen 'extra cofinancieringsverplichting' omdat het restant tekort de cofinanciering is.

Woningbouwimpuls

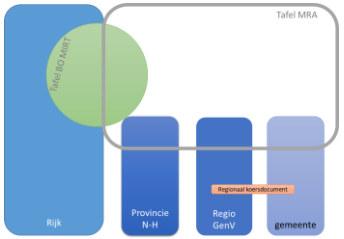

- Tweede tranche in oktober 2020 geopend.
- De Minister van BZK besloot in maart 2021 de Hilversumse aanvraag te honoreren.
- Voor de derde tranche bekijken gemeenten en de GEM crailo of een aanvraag kansrijk kan zijn.
- MRA ondersteunt aanvragen van MRA gemeenten met kennis en expertise (kernteam versnelling) en 1 van de noodzakelijke voorwaarden ‘ regionale afstemming’.
- Effecten van de MRA lobby
  - Uitvoerbare subsidieregeling (BZK weet weinig van gebiedsontwikkelingen)
  - Verdeling van de middelen over NL
  - Crailo prioritair project bij verdeling stilstofruimte van de 100 km/u maatregelen
- Let op: sommige steden hebben sleutelgebieden als concrete projecten ingediend, omdat die al concreet zijn en binnen drie jaar kunnen starten met bouwen. Bijvoorbeeld Purmerend. Maar dat betekent niet dat alleen sleutelgebieden voor de WBI kunnen worden aangemeld.

9. Regionaal koersdocument

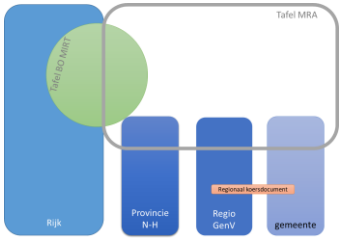

Regionaal koersdocument

- Samenwerking in de regio Gooi en Vechtstreek
- Gestart in 2018 met gemeenten, mede-overheden en gebiedspartijen om inzicht te krijgen in (boven-)regionale opgaven en samenhang in planvorming te bevorderen.
- Analysefase en koersfase leveren veel inzichten op voor regionale vraagstukken/opgaven voor de lange termijn. Deze worden vastgelegd in een ‘koersdocument’ en aangeboden aan de gemeenten als bouwsteen voor de eigen (lokale) omgevingsvisie (niet bindend).
- Het koersdocument wordt in december 2020 (commissie november) in alle raden voor wensen en bedenkingen voorgelegd. De verzamelde reacties worden in een definitief koersdocument verwerkt. Colleges stellen het definitieve koersdocument vast.
- Wethouder Voorink, Wolthers, Heller en Kuipers zijn via het regionaal PFHO R&M betrokken.

Hoe is de raad geïnformeerd?

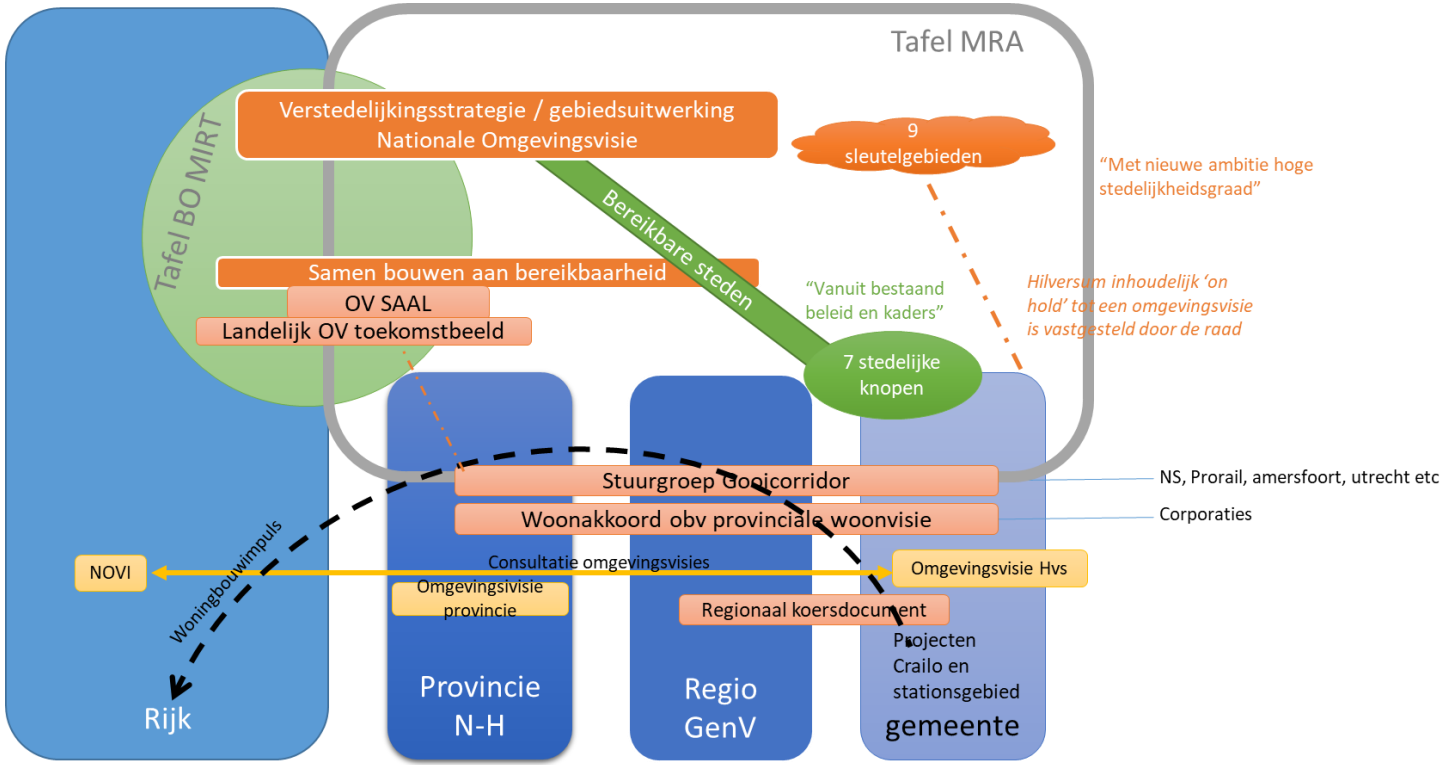
- Diverse regiopodia van de regio Gooi en Vechtstreek
- RIB 2020-7 19 februari 2020
- collegebrief 1 juli 2020

Meer informatie:

- https://www.regiogv.nl/gemeenteraden/ruimte-mobiliteit/samenwerking-omgevingsvisie/

- Stand van zaken: er wordt geen regionaal koersdocument vastgesteld door gemeenteraden. Het is aan gemeenten beschikbaar gesteld. De raad heeft inmiddels besloten er geen specifieke betekenis aan te hechten ihkv de Hilversumse Omgevingsvisie.

Alle brokstukken bij elkaar

Plekken om overzicht te krijgen

- De agenda van het pho fysiek in de regio GenV: https://www.regiogv.nl/vergaderingen/portefeuillehoudersoverleggen/
- De website van de MRA: https://www.metropoolregioamsterdam.nl/platformen-en-overleggen/
- Over de verstedelijkingsstrategie van de MRA:
  - https://www.metropoolregioamsterdam.nl/project/verstedelijkingsstrategie/
  - https://www.regiogv.nl/gemeenteraden/ruimte-mobiliteit/verstedelijkingsstrategie/

Einde